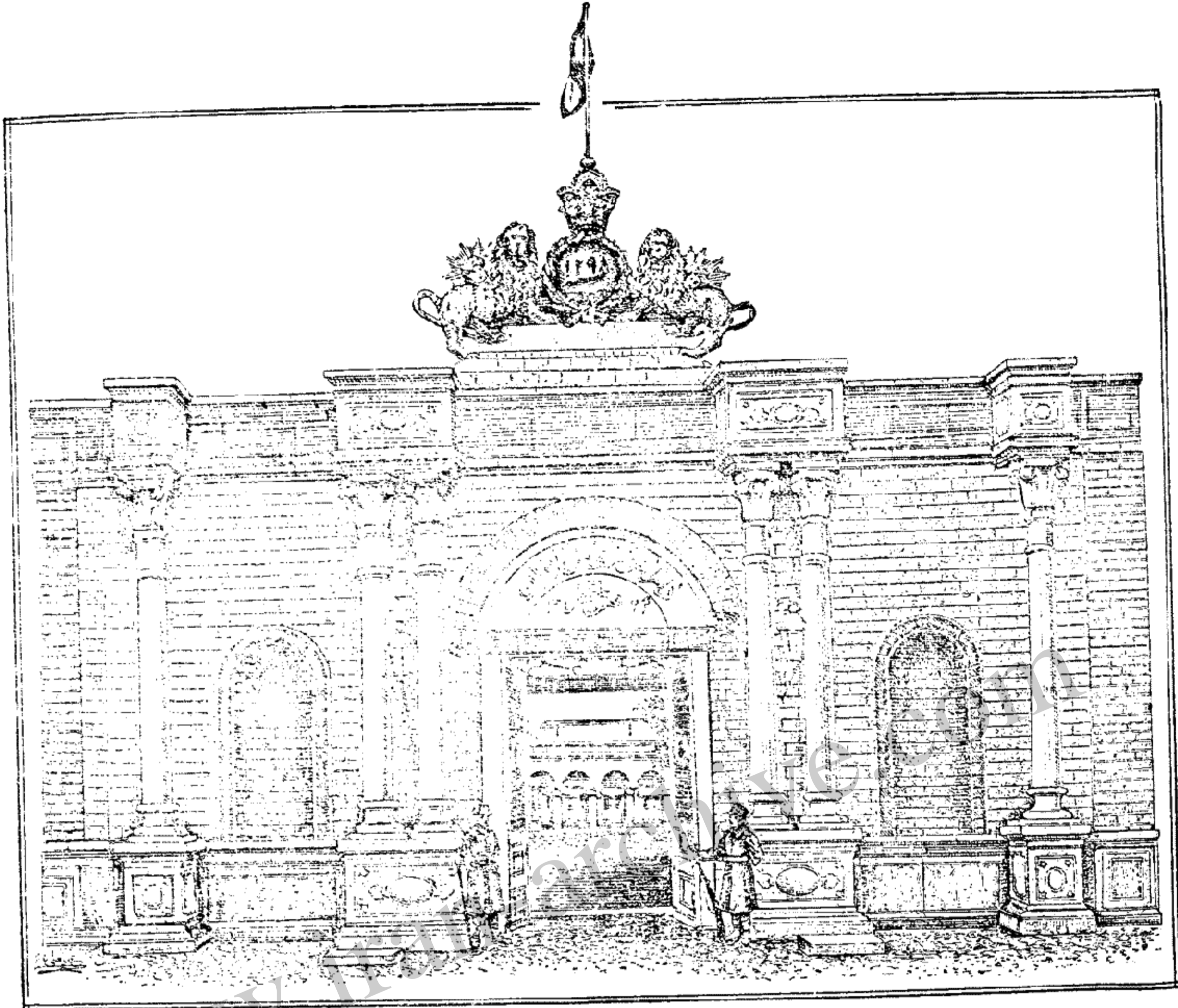

<p>جلسه ۸۵</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره پنجاه و یکم</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲۲ فروردین ماه ۱۳۰۶ مطابق ۹ شوال المکرم ۱۳۴۵</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارجہ « دوازده تومان قیمه تک شماره یک قران</p>

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲۲ فروردین ماه ۱۳۰۶ مطابق ۹ شوال المکرم ۱۳۴۵

جلسه ۱۵

- (مجلس سه ساعت قبل از ظهر بریاست آقای
پیرنیا تشکیل گردید)
(صورت مجلس بوم یکشنبه بیستم فروردین را
آقای بنی سلیمان قرائت نمودند)
- رئیس -- صورت مجلس اعتراضی ندارد ؟
(گفته شد. خیر)
- رئیس -- صورت مجلس تصویب شد .

جمعی از نمایندگان - دستور

میرزا یوسفخان مشار (معاون وزارت معارف) - اجاره میفرمائید ؟

رئیس - بفرمائید .

معاون وزارت معارف - در چندی قبل که از طرف وزارت معارف يك لایحه تقدیم مجلس شده بود برای يك اعتباری جهت تعمیر و بنا های معارفی در حدود بیست و پنج هزار تومان و مجلس شورای ملی هم رای داد . در ضمن اینکه این ماده در کمیسیون بودجه اصلاح شده قید شده است که از باب صرفه جوئی شش ماهه اول هزار و سیصد و پنجاه این مبلغ پرداخته شود حالا که حساب می کنند می بینند این صرفه جوئی کافی نیست که این مبلغ نادیده شود . از این جهت به وزارت مالیه مذکور شده و اینطور اصلاح شده است که يك قسمت از آن ماده حذف شود بین طریق که صرفه جوئی را بردارند و نوشته شود : این مبلغ از باب اعتبار بودجه کل مملکتی بوزارت معارف پرداخته خواهد شد . چون یکمقدارش مصرف شده و یکمقدارش هم باید مصرف شود این است که استعفا شده بفروری مجلس شورای ملی باین لایحه رای بدهد

(لایحه مزبور بشرح ذیل قرائت شد)

نظر اینکه بودجه پیشنهادی ۱۳۰۵ تصویب نگشته و حقوق و مصارف هذمه السنه هم ماهه در حدود بودجه مصوب سنه ماضیه پرداخت شده و بدین ترتیب برای بودجه ششماهه اول سال صرفه جوئی باقی نخواهد ماند که پرداخت مبلغ بیست و پنج هزار تومان مرمت و خرید اثاثیه و تعمیرات ابنیه معارف و مدارس ولایات از آن محل ممکن شود و نظر باینکه تعمیر عمارات و تهیه و مرمت اثاثیه مدارس ولایات نهایت درجه ضرورت و لزوم را حائز است بقسمی که تعویق در انجام این مقصود باعث خرابی کلی عمارات و زحمت متعلمین و کارکنان مدارس

است و بالاخره نظر باینکه ماده دوم قانون مصوب جلسه ۲۳ بهمنماه هذمه السنه بترتیبی که از طرف وزارتین معارف و اوقاف و هدایه پیشنهاد شده بود تصویب نشده و در نتیجه فقدان صرفه جوئی شش ماهه اول سال تهیه اثاثیه و تعمیرات ولایات متعسر شده است اصلاح ماده دوم قانون فوق را بطریق ذیل پیشنهاد و فوریت تصویب آنرا تقاضا می نمود :

ماده دوم - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ دو بیست و پنجاه هزار قران برای مرمت و تهیه اثاثیه و تعمیرات ابنیه معارف و مدارس مطابق صورتیکه ضمیمه لایحه است در وجه وزارت معارف پرداخت نماید

اینمبلغ بجمع کل بودجه جاری ۱۳۰۵ که در طبق بودجه ۱۳۰۴ تصویب شده اضافه میشود

رئیس - نقضای فوریت شده است . آقای کارزونی

کارزونی - عرض میکنم بنده خیلی دقت میکردم که بفهمم . لکن این کلمات به سرعت بعضیهایش بگوشم آشنا میشد و بعضی نمیشد و این برای بنده نقصی نیست زیرا من هیچ سابقه و اطلاع ندارم باین مطلب که يك مرتبه وارد مجلس میشود و به عجله هم قرائت می شود آخر من چه کار کنم ؟ من که قوه جذبه ندارم که این کلمات در سینه ام نقش به بندهم . واقعاً تکلیف برای ما خیل مشکل شده است ، ما يك وظائف و مسؤولیت هائی داریم . اگر در دنیا مسؤولیت ندارم در آخرت مسؤولیت داریم . اگر پیش مردم نداریم . پیش خدا داریم . خوست يك کاری بکنیم که لااقل در آئینه تکلیف ما معلوم باشد و این رائی که نقیاً یا اثباتاً میدهیم از روی دقت و بصیرت باشد . بنده در این مورد نمی توانم از روی بصیرت رأی مثبت یا منفی بدهم .

رئیس - آقای بیات

مرضی قلیخان (بیات) - این لایحه را شاید آقای کارزونی توجه نفرمودند . يك لایحه ایست که سابقاً

تصویب شده . بیست و پنج هزار تومان برای مخارج اثاثیه و تعمیر مدارس ولایات تصویب شده بود منتهی اشکالی که پیدا شده است از حیث محل است . در آن لایحه سابق نوشته شده بود که از صرفه جوئی های شش ماهه اول سال ۱۳۰۵ برداشته شود . وزارت مالیه اشکال کرده است که صرفه جوئی های ششماهه اول ۱۳۰۵ بواسطه اینکه بودجه بطور يك دوازدهم تصویب شده بود این میزان نیست و بنی منافع را زاصل بودجه مملکتی باید وزارت مالیه به وزارت معارف بپردازد و حالا خواسته اند آن عبارت (از صرفه جوئی) تبدیل شود به (اصل بودجه مملکتی) و چون این مسئله اساسش تصویب شده و مصرفش را هم محمد آقایی تصدیق میکنند که تنها مصرفی است که بپردازد مدارس و معارف ولایات می خورد . و اثاثیه که در هیچیک از مدارس ولایات نیست و همه شکایت داریم برای آنچه خریده شود که مدارس آنچه ها هم سر و صورتی پیدا کنند . و چون مربوط به همان لایحه است که تصویب شده و فقط در اینجا محل پرداختش تغییر میکنند بقبیده بنده اشکالی ندارد .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده در اصل این مسئله مخالفتی ندارم لکن میخواهم بعرض مجلس برسانم که کمیسیون بودجه هم در اصل مسئله هیچ خلافی نکرده است و تمام این تقصیرات قانونی که میشود متوجه دولت است . حالا بنده مدلل میدارم . اگر دولت عقب لایحه اش بیاید به کمیسیون و مجلس . دولت میدانند کجا پول دارد یا ندارد . وقتی که ما اداره محاسبات تشکیل میدهیم ، شعبه محاسبات تشکیل میدهیم و يك سرور و بنم مخارج اداره محاسبات وزارت مالیه می شود و در هر وزارتخانه هم يك شعبه مفصلی برای محاسبات هست این محاسبات برای چیست ؟ برای این است که لایحه را که دولت می آورد مجلس و می رود بکمیسیون

بودجه ، کمیسیون بودجه که مستحضر نیست از چه محلی این اعتبارات را بپردازد . در کمیسیون بودجه عنوان میکنند فرضاً از صرفه جوئی ، کمیسیون بودجه همت تقنینیه است از قوه اجرائیه که خبر ندارد ، پول در دست مالیه است . مالیه اظهار میکند از صرفه جوئی ، کمیسیون بودجه هم اظهار میشود از صرفه جوئی تصویب کند و می آید بمجلس . وقت مجلس هم بین گرانتهائی صرف میشود و آن لایحه را میگذرانند . درست ملاحظه بکنید . مجلس عملیات دولت را قضاوت بکند لایحه می رود بوزارت مالیه . تمام ولایات هم منتظرند که کی پول داده خواهد شد و رفع اوقاص آنها میشود (بنده از دست وزارت عدلیه فریاد میزند که تشریفات محاکمات ، تشریفات تمامه و وزارتین مملکت را خراب کرده) بعد از سه چهارماه از معون وزارت معارف می آید میگوید آقایی آن محلی که دست گردید دروغ بوده است . بنده نمیدانم اینرا بعنوان استیضاح بخواهم اظهار کنم از که استیضاح کنم ؛ بعنوان سؤال بخواهم بگویم ؛ از که سؤال کنم ؛ در دولتی که تمام گوش فرخ است و بی ملاحظه است ؛ در اویخ خودش مصرف را معین می کند از چه محلی و ماهم از همین محل رأی میدهیم . بعد که لایحه می رود میگویند محل ندارد ، خوبست بکنیم از طرفداران دولت جواب مرا بدهد . اگر هم جواب ندارند این لایحه را برگردانند بوزارت مالیه و وزیر مالیه را ببورند اینجا و بگویند آقا این تشکیلات وزارت مالیه باین عرض و طول و این محاسبات . بنظور قانون گذاران در تمام دنیا هیچ نظیر دارد ؟ در نظارتها نظیر دارد ؟ هیچ جایی شود نظیری رایش پیدا کرد ؟ مجلس دوری ملی قانونی را میگذرانند بعد از سه ماه می آید میگویند محل نبوده در صورتیکه اداره محاسبات به آن عرض و طول بوده . از این جهت بنده مخالفم و مجلس شورای ملی باید تعقیب کند و آنوزیری را که برخلاف واقع می آید پیشنهاد میکنند از محل صرفه جوئی و بعد

معلوم میشود دروغ بوده است يك تكلیفی برای او معین کند...

(صدای زنگ رئیس)

رئیس -- (خطاب به آقای سعید یعقوب) آقای يك قمری و قریب سعید که ماده صد و بیست و نه در مورد اجراء گذارده شود آقای داد...

در آن -- عرض کنم که اتفاقاً بنده اینجا تحقیق کرده و معلوم است که این جهات صرفاً چوونی و غیره در نظر من بوده است که قبلاً در لایحه برای من ملاحظه فرموده است و اینها در بودجه این سال در نظر من در بودجه محسوب شده است و اینها را در آنجا...

که زودتر من اشتهای خود را در لایحه بیاورم چیزی شایسته معلوم باشد و آن من است که مطالبی که مطرح شده و تصویب شده هر چه بیشتر در آن بحث کنیم...

بیشتر وقت مجلس تصویب می شود این لایحه است که تصویب شده و منتهی يك مشکلی در طرز جرایش پیدا شده و دولت يك تسهیلاتی می خواهد اضافه کرده است و لایحه دولت بطور مطلق بوده...

بعضی از نمایندگان -- مذاکرات کافی است. رئیس -- رأی گرفته میشود بفقیرت این لایحه آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد. ماده قرائت می شود. (مجدداً بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۲ -- مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ دو بیست و پنجاه هزار قران برای مرمت و تهیه اثاثیه و تعمیرات ابنیه معارف و مدارس مطابق صورتی که ضمیمه لایحه است در وجه وزارت معارف پرداخت نماید. این مبلغ بجمع کل بودجه جاری ۱۳۰۵ که بر طبق بودجه ۱۳۰۴ تصویب شده اضافه میشود

رئیس -- بفرمائید

کارزونی -- عرض میکنم البته اکثریت قبل از آنکه مذاکره می شود میتواند بگوید مذاکرات کافی است لکن بنده استدعا می کنم این اندازه خودتان را محدود نکنید.

رئیس -- رأی گرفته می شود به کفایت مذاکرات آقایانی که مذاکرات را کافی می دانند قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

رئیس -- اکثریت است. آیا لازم نیست که يك چیزی اضافه شود که ماده سابق ملغی است؟

بعضی از نمایندگان -- چرا لازم است

آقای سعید یعقوب -- بنده پیشنهاد کرده ام.

شروانی -- ممکن است در آخر ماده نوشته و ماده دوم قانون سابق ملغی است.

رئیس -- پیشنهادی است قرائت میشود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

این جانب پیشنهاد میکنم که عبارت دو بیست و پنجاه هزار قران در ماده واحده تبدیل شود به بیست و پنج هزار تومان. حسن تقی زاده

رئیس -- آقای تقی زاده

تقی زاده -- پیشنهاد بنده جزئی است و يك مفهومی هم دارد مفهومی هم این است که هیچ ایرادی به این لایحه ندارم و از صمیم قلب موافقم ولی قرار گذاشتن واحد پول در مملکت با مجلس شورای ملی است. در پارسل در موقعی که در بودجه مباحثه بود بنده گفتم.

چیزهایی که خارجه ها در این مملکت مجری و معمول می کنند ما خودمان نباید آنها را استعمال کنیم مجلس شورای ملی نباید رای بدهد بيك چیزی که بعدها سد راهش بشود. بعضی ها آمده اند بایران و در ابتدای

وردشان رفته اند به تبریز و در آنجا اداره گمرک درست کرده اند و در آنجا من را گفته اند (تومان) و حالا در تمام دوائر دولتی و حتی در سالنامه های گمرکی مینویسند (تومان) در صورتیکه ما عبارت تومان نداریم و همان من است و به عقیده بنده باید فدغن کرد که تومان نگویند و قران را هم تومان بنویسند و به قران حساب نکنند.

معاون وزارت معارف -- بنده این اصلاح را قبول میکنم.

رئیس -- ماده قرائت میشود.

(بنحو آتی خوانده شد)

ماده دوم -- مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ بیست و پنج هزار تومان برای مرمت و تهیه اثاثیه و تعمیرات ابنیه معارف و مدارس مطابق صورتیکه ضمیمه لایحه است در وجه وزارت معارف پرداخت نماید. این مبلغ بجمع کل بودجه جاری ۱۳۰۵ که بر طبق بودجه ۱۳۰۴ تصویب شده اضافه میشود. ماده دوم مصوبه ۲۳ بهمن ماه ۱۳۰۵ ملغی و از درجه اعتبار ساقط است.

رئیس -- آقای بیات

مرآضی قلیخان بیات -- این عبارتی که در آخر اضافه شده بنظر بنده يك قدری ناقص است ماده دوم مصوبه بهمن ماه فلان صحیح نیست زیرا ممکن است در آنروز يك چیز دیگر هم گذشته باشد و اگر معین شود ماده دوم راجع بقانون بودجه معارف و عبارت تکمیل شود بنظر بنده بهتر است

رئیس -- نوشته میشود ماده دوم که راجع به همین موضوع است

(عبارت مزبور اضافه و مضمون ذیل قرائت شد)

ماده دوم -- قانون مصوبه بیست و سوم بهمن ماه ۱۳۰۵ راجع به این موضوع از درجه اعتبار ساقط است.

رئیس -- رأی گرفته میشود باینجمله باورقه آقایان موافقین
ورقه سفید خواهند داد
(خذ آراء به عمل آمده ۸۷ ورقه سفید تعداد
شد)

رئیس -- عده حاضر بودند نه. با هشتاد و هفت رأی
تصویب شد

اسامی رأی دهندگان

آقایان: امیر حسینخان -- محمود رضا -- ابراهیمی --
محمد ولی میرزا -- دیوان بیگی -- بنی سلیمان -- عفتی --
میرزا عبدالله خان وثوق -- امام جمعه شیراز -- کی استوان
دشتی -- احتشام زاده -- دادگر -- دکتر سنک -- میرزا
حسن آبه الله زاده -- غلامحسین میرزا مسعود -- میرزا
سید علی -- ملک مدنی -- هبهانی -- زعیم -- میرزا هاشم
آشتیانی -- فرمند -- مدرس -- میرزا حسن خان وثوق --
ملک آرائی -- میرزا سید مهدی معتمد -- افشار -- آوانس
خان مساعد -- دکتر طاهری -- کازرونی -- زوار -- شعی
نجوی -- شیروانی -- فهیمی -- سید کاظم زدی -- دکتر
لقمان -- آقازاده سبزواری -- حاج میرزا حبیب الله امین
ذوالقدر -- حقیقویس -- دکتر مصدق -- جهانشاهی --
حائری زاده -- میر ممتاز -- ثبت -- دکتر رفیع امین -- امیر
اسدالله خان عامری -- معظمی -- عدل -- ایقوان -- وکلی طباطبائی
سهراب خان ساکینیان -- اسکندر خان مقدم -- شیخ
الاسلام ملازری -- ثقة الاسلام بروجردی -- امام جمعه
اهر -- عصر انقلاب -- میرزا ابراهیم آشتیانی -- طباطبائی
دیبا -- جلالی -- ارباب کیخسرو -- عباس میرزا
فرمانفرمایان -- شریعت زاده -- سید علی اکبر آبه الله
زاده اصفهانی -- مرتضی قلیخان بیات -- نظام مافی --
دولتشاهی -- حاج آقا رضا رفیع -- اسفندیاری -- نگهبان
جمشیدی -- آقا سید حسین آقایان -- نظامی -- باستانی
خواجوی -- اعتبار -- بامداد -- محمد ولیخان اسدی --
تقی زاده -- حیدری -- آقا شیخ عبدالرحمن صالحی --
ملک ابرج میرزا پور نیمور -- میرزا حسین خان وزیر

مخبر فرهنگند -- زارع -- حاج آقا حسین .
رئیس -- خبر کمیسیون بودجه رجوع باضافات صحیه
مطرح است .
(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده -- وزارت مالیه مجاز است بودجه اضافی
۱۳۰۵ اداره صحیه و الیتو دستور را که مبلغ
آن بالغ بر هشت هزار و هشتصد و هفتاد و یک تومان
میباشد بر طبق صورت ضمیمه پرداخت نماید

رئیس -- آقای کازرونی

بلکفر از نمایندگان تشریف ندارند .

رئیس -- آقای شریعت زاده

شریعت زاده -- بنده اینجا يك اشتباهی کرده و
علتش این بود که اصل لایحه را ندیده بودم . بنده
تصور میکردم يك بودجه برای صحیه کل مملکتی تنظیم
شده است و چون يك نظرهای اساسی راجع بصحیه کل مملکتی
دارم و معتقدم که يك سهم مهم در این موضوع صرف
شود به این جهت اسمم را در جزو مخالفین ثبت کردم
چون ماده واحده است فعلاً موضوع ندارد

رئیس -- آقای دکتر سنک

دکتر سنک -- موافقم .

رئیس -- آقای بیات

مرتضی قلیخان بیات -- موافقم .

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- بنده به عنوان مخالفت
خواستم سؤال کنم . نمیدانم آقای مخبر مستحضرنند .
اینجا مجلس را معین نکرده اند از محل بودجه وزارت
داخله است یا از محل اعتبار یا صرفه جوئی است .
خواستم این مسئله اینجا پیش بینی بشود که باز مثل
لایحه سابق گرفتار نشویم . بنویسند از چه محلی است
والا مخالفتی ندارم .

مخبر -- البته آقای آقا سید یعقوب که خودشان در

کمیسیون بودجه تشریف دارند باید مسبق شده باشند
که تا حالا در بودجه های اضافی که مذاکره میکردیم
دوات ترتیب این بودجه های اضافی را چه شکل داده .
در ۱۳۰۵ دوات يك عوئدی که اضافه بر عایدات ۱۳۰۵
بوده پیش بینی کرده بود و وزارتخانه های که همیشه
يك اضافاتی میخواستند اعلان کردند و بهر نامه در حدود
آن مبلغی که وزارت مالیه می توانست در سال ۱۳۰۵
بپردازد اعتباری داده شد که از روی آن اعتبار تشکیلات
خودشان و تأسیسات خودشان را بدهند . من جمله به
اداره صحیه مبلغ هشت هزار تومان از همین طایفه عوئدی
که داشته اند اعتبار داده شده که بر طبق آن هشت هزار
تومان يك تأسیسات جدیدی را که می خواهند
ایجاد کنند بنویسند و به مجلس پیشنهاد کنند
خلاصه اینکه محل پرداخت این اضافات را وزارت مالیه
قبلاً در بودجه عملیاتی از عوئد پیش بینی کرده و
وزارتخانه ها هم بر طبق آن يك بودجه های تنظیم کرده
اند و مجلس آورده اند و این هیچ شبهاتی ندارد . من
قسمتی که وزارت معارف برای اصلاح آورده و آن وقت
بنده چون بسمت مخبری نمیتوانستم جواب آقا را عرض
کنم نتوانستم عرض کنم که آنها چیز جدیدی نبوده و
يك اصلاح قانونی بود و در تحت يك ماده میخواستند
آن ماده سابق را اصلاح کنند چون وقتی در کمیسیون
بودجه ما نوشته بودیم که از محل صرفه جوئی پرداخته
شود وزارت مالیه اشکال کرده بود که صرفه جوئی هر
سالی را ششماه بعد از سال دیگر ما میتوانیم تعیین
کنیم و صرفه جوئیهای سال ۱۳۰۵ را قبلاً مالیه
نمیتواند تعیین بکند که چقدر بوده باین جهت از آن
محل نمیتوانسته است بپردازد و باید نوشته شود از متن
بودجه مملکتی بپردازد این اضافات هم همه از متن
بودجه مملکتی پرداخته میشود

رئیس -- آقای کازرونی

کازرونی -- بنده با اصل لایحه البته موافقم و راجع بصحیه

البته هر قدر بیشتر خرج شود کم خرج شده است . برای حفظ
جان مرده البته بیستی اعتبار داد که مؤسسات صحی در تمام
نقاط مملکت دائر شود . لیکن بنده خواستم بعنوان
مخالفت يك تذکری داده باشم که مخصوصاً قسمت جنوب
ایران یعنی هر چه جنوب تر است از هر چیزی محروم تر
است . کان جنوب ایران و مخصوصاً قسمت بنادر فراموش
شده . اگر چنانچه مراجعه شود بکارهایی که برای این
مملکت میشود و مقیسه بکنند شمال ایران را با جنوب
ایران اسباب تعجب مطالعه کنندند میشود و وجود همیانی
که جنوب ایران مخصوصاً بندر دارد (زیرا سرحد مملکت
ست در ویژه مملکت است) بیستی هر مؤسسه بوجه کل
و بهر در نقاط مرحدی ایران و مخصوصاً سواحل خلیج
فارس دائر و برقرار باشد که همین جهت دیگران درای
این حق نباشند که بگویند که چون شما خودتان مؤسسه ای
که عام الیاری است تدبیر و خلأ هم ممکن نیست از این
جهت ما تأسیس میکنیم و بالعکس دولت توجهی نکرده
است و نمیکند . بنده خواستم در تحت این عنوان يك
تذکری بدهم که پیش از این بین وضعیات ادامه ندهند
و يك توجهی بکنند که انشاء الله تعالی بر خلاف سابق
سواحل ایران دارای يك مؤسسات صحی که فوق العاده
لزوم دارد شده باشد

رئیس -- آقای دکتر سنک

دکتر سنک -- در خارج هم راجع بمخالفت آقای
کازرونی با این لایحه صحبت شد فرمودند که من
نظر مخالفت ندارم الا اینکه میخواهم جنوب را همین
کنم . بنده بایشان عرض کردم که الان آقای رئیس
کل صحیه در جنوب هستند برای اینکه صحیه آنجا
ها را کاملاً در تحت نظر بیاورند و برای امور صحی
آنجا ها اقدامات بکنند . خواستم خاطرشان را مستحضر
بدارم که کاملاً خاطرشان راحت باشد که این مطلب در
تحت نظر آقای رئیس کل صحیه هست و خاطرشان
مطمئن باشد .

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

مخبر - اجازه میفرمائید؟ عرض کنم در خبر اولی که از طرف کمیسیون منتشر شده است يك مختصر اصلاحی شده که بموجب خبر نمره ۴۸-۲۸ اسفند آن خبر اصلاح شده است معادل هشتصد و شصت و چهار تومان از حقوق رئیس صحنه و حقوق شوفور و حقوق سه ماهه لکنفر منشی و تفاوت مخارج روشنایی و سوخت و خرید اثاثیه کسر میشود و در عین حال این پول بحقوق چهارماهه رئیس قسمت جراحی مریشخانه وزیری و رئیس محاسبات کل صحنه و رئیس قسمت ادویه بخدره و دوا ساز مریشخانه وزیری اضافه میشود یعنی تفاوتی در مبلغ پیدا نمیشود فقط يك قسمت را که غیر لازم بوده کمیسیون حذف کرده و بقسمت دیگری که لازم بوده است اضافه میشود

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - در صورت راپرت اولی کمیسیون حقوق چهار ماهه رئیس صحنه را هفتصد و کسری نوشته بودند در صورتیکه جمعی باصدا و کسری است و اشتباه شده است حالا هم که هشتصد و شصت و چهار تومان کسر می شود . بنده حساب کردم در جمع کل دوست تومان اضافه شده در صورتیکه حقوق رئیس صحنه از قرار ماهی صد و چهل و هشت تومان چهارماهه باصدا و نود و دو تومان میشود و اینجا نوشته اند هفتصد و نود و دو تومان در جمع هم هفتصد تومان حساب کرد و اند

رئیس - آقای مخبر چه میفرمائید؟

مخبر - این را اگر اجازه بفرمائید باید باصل خبر مراجعه کرد چون ممکن است در طبع اشتباه شده باشد.

رئیس - پس میان برای بعد از تنفس . آقایان موافق هستند چند دقیقه تنفس داده شود .

بعضی از نمایندگان - صحیح است

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از يك

ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - آقای مخبر کمیسیون بودجه : راجع بان مطلب رسیدگی شد ؟

مخبر - بله بله . اجازه میفرمائید؟ بدوسیة اینکار مراجعه شد پیشنهادی که صحنه در حدود اعتبار خودش میدهد بان صورتی که در خبر نوشته تطبیق میکنند ولی در عین حال جمع چهارماهه اضافه حقوق رئیس صحنه همانطور که آقای فهیمی تذکر دادند دوست تومان زیادی خواهد بود . از اداره صحنه بانلفن خواستیم سؤال کنیم کسی نبود که مطلع باشد و جواب بدهد در هر صورت این دوست تومان باید کسر شود که اداره صحنه در آتی بیشتر از این در نوشتن صورت حساب خودشان دقت بکنند . و این تقصیر متوجه منشی اداری کمیسیون بودجه نیست بلکه متوجه محاسب اداره صحنه است

رئیس - بعد از کسر این مبلغ هشت هزار و شصت و هفتاد و يك تومان میشود

(ماده واحده خبر فوق بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است بودجه اضافی ۱۳۰۵ اداره صحنه و انستیتو باستور را که مبلغ آن بالغ بر هشت هزار و شصت و هفتاد و يك تومان میباشد بر طبق صورت ضمیمه پرداخت نماید .

رئیس - رأی گرفته میشود .

آقا سید یعقوب - در صورت ضمیمه عرض داشتم

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - اینجا خواستم توجه بکنم نماینده دولت را که آقای وزیر مالیه است جلب کنم . در این صورت ضمیمه چنانکه آقای رئیس هم ملاحظه بفرمایند نوشته اند (مخارج مریشخانه وزیری) در صورتیکه ما در کمیسیون بودجه تحقیق کردیم . مریشخانه و وزیری يك موقوفاتی دارد که مخصوص صرف مریشخانه است و این

موقوفاتی که باید مصرف خود مریشخانه بشود از قراری که اظهار کردند نمیشود و ناچار شده اند برای اینکه مریشخانه از بین نرود از بودجه مملکتی و خزانه دولت آمده اند يك حقوقی اینجا قرار داده اند مادر کمیسیون بودجه اینطور مذاکره کردیم که حالا که مریشخانه وزیری از خودش يك عوایدی ندارد پس عنوان این لفظ را بردارند . چرا؟ برای اینکه این را ملت اداره می کنند . اگر چه این يك کار خیری است و بنده کاملاً موافقم لکن از خزانه ملت برای يك چیزی مخصوصی صرف بشود بنده مخالفم . بنده گفتم یا از موقوفاتی که وقف صریح است برای مریشخانه از آنها نیکه مقصدی هستند و تصرف نمیرسانند گرفته شود و مصرف مریشخانه برسد یا اینکه این لفظ را بردارند و بنویسند مریشخانه دولتی یا ملی . و اینکه ما از خزانه ملت يك پولی بدهیم برای يك محل خاص بنده مخالف هستم . پس خواست آقای وزیر مالیه هم قبول بفرمایند که با این موقوفات را بگیرند و خرج مریشخانه بکنند یا اینکه عنوان این مریشخانه را بردارند مریشخانه دولتی یا ملی بگذارند و يك عنوانی داشته باشد که ما بدانیم پول که از طرف ملت داده میشود باسم ملت تمام شده است .

رئیس - آقای بیات

مرتی قلیخان بیات - آقای آقا سید یعقوب خودشان در کمیسیون بودجه هم تشریف داشتند و این مذاکره را هم فرمودند رئیس صحنه هم متذکر این قسمت شدند و قرار شد بهمین ترتیب که تذکر داده شد این موقوفاتی که بایستی مصرف این مریشخانه برسد دولت اقدام بکند که در دست هر کس هست و مصرف نمیرسد بصرف خودش برسد و البته نظر هم چون نظر مملکتی است هر چه باشد بعقیده بنده فرق نمی کند . باید مقصود بعمل بیاید ، باید مریشخانه دایر باشد مردم هم بروند آنجا مراجعه بشوند حالا يك حقی دولت میدهد يك حقی هم

آن شخص که وقف کرده آن راه دوات اهتمام میکند که مصرف خودش برسد که مریشخانه بیشتر توسعه پیدا بکند و وزیری مرده بیشتر اسباب رفاهیت باشد

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .
رئیس - رأی گرفته میشود بماده و حده بترتیبی که اخیراً قرائت شده آقایان موافقین اوراق سفید میدهند (اخذ آراء بعمل آمده هشتاد و پنج ورقه تعداد شد)

رئیس - عده حاضر صد - هشتاد و پنج رأی تصویب شد
اسامی رأی دهندگان - آقایان : بی سلیمان - شیروانی امام جمعه شیراز - محمود رضا - احمد مزاده - کی ستوان افشار - دشتی - ددگر - فهیمی - میرزا هشتم آشتیانی حاج آقا حسین زنجانی - دکتر سنک - غلامحسین میرزا مسعود - میرزا حسن آیت الله زاده - فرمند - میرزا سید علی - ملک مدنی - معتمد التولیه - مدرس - میرزا حسنخان ونوق - میرزا احمد خان بدر - زعیم - آوانس خان مسعود - میرزا ابراهیم آشتیانی - شیخ الاسلام ملازری - طباطبائی دیبا - امام جمعه اهر - شریعت زاده عباس میرزا فرمانفرمایین - نظام مافی - دولتشاهی - جلالی - سید حسین آقایان - میرزا عبدالعزیز - مرتضی قلیخان بیات - حاج علی اکبر امین - اسفندیاری - یاسائی - خواجوی - حیدری - ملک ابرج پور تیمور - عطاء الله خان روحی - نظمی - میرزا عبدالله خان ونوق - یحیی خان زنگنه اعظمی - زوار - کازرونی . نگهبانان - دکتر مصدق - آقا علی زارع - وکیل طباطبائی - مفتی - دکتر لقمان - امیر اسدالله خان عامری - وزیری - معظمی - کیخسرو شاهرخ - مهران خان ساکینیان - عصر انقلاب - عدل - لیقوانی - اسکندر خان مقدم - ابراهیمی - دکتر رفیع امین - محمد ولیم میرزا - میرممتاز - حائری زاده - ثقة الاسلام روحردی - فرشی - اسکندری - جهانشاهی - حقویس - تقی زاده - ذوالقدر - عراقی - فرهمند نجومی - طاهری - سلطان محمد خان عامری - الخمو

دیوان بیکی . حاج میرزا حبیب الله امین . امیرحسینخان ابلخان ... آقا زاده سبزواری .

رئیس -- خبر کمیسیون بودجه را جمع به سردار رشید کردستانی قرائت میشود .

(شرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از اول آذرماه ۱۳۰۵ لغایت آبان ماه ۱۳۰۸ ماهیانه يك صد تومان بعنوان كمك خرج از محل شهریه و مستمریات در وجه آقای عباس خان کردستانی بپردازد کلیه وجوه پرداختی در این مدت تا انقضای سال ۱۳۱۴ بظرف آقای عباس خان بدولت مسترد خواهد گردید .

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرض کنم بنده باز اظهار تأسف میکنم که باید با همه این چیزها مخالفت کنم . بنده می بینم اینجا آمده اند هزار و دویست تومان در هر سالی بدهند بيك شخصی که نمیدانم این شخص چه خدمتی بین مملکت کرده در مقابل چه خدمتی این پول باین شخص داده میشود اگر در واقع يك شخصی است که خدمتی برای این مملکت کرده يك کاری با او بدهند که از این راه حقوق بگیرد . اگر کاری برای این مملکت نکرده چرا میخواهند بدهند؟ ما امید داریم از این مجلس و هیئت دولت که این قبیل پیشنهادهای را بمجلس نکنند . انشاء الله بعد از این يك لایحه بیاورند يك میلیون اعتبار بخواهند برای حفر يك چاه نفت یا آوردن يك کارخانه کاغذ سازی . همه اش که نمیشود بودجه خرج بیاید بمجلس و از تصویب بگذرد و تصویب هم بشود! امید داریم که بعدها این قبیل لایحه بمجلس نیاید . و اگر بیاید آقایان و کلاء دقت بکنند این قسم رأی ها را ندهند بلکه بچیزهایی بدهند که بفتح ملت تمام میشود و بفتح مردم بریشانی که در واقع این مالیات از آنها گرفته میشود تمام بشود . آنها را از ذلت و بریشانی نجات بدهند . خوب آمدیم هزار و دویست تومان هم در هر سال

دادیم بيك نفر مردار رشید که نمی دانم چه رشادی برای این مملکت کرده! نمی دانم چه فایده دارد! باین نظریات بنده با این پیشنهاد و هر پیشنهادی که از این قبیل ها باشد مخالفم و امیدوارم که مجلس هم نظری که بنده عرض میکنم نگاه به حقارت شخص بنده نکنند . اگر حرف خوب زده رأی بدهند اگر خوب نبود رأی ندهند .

رئیس -- آقای زوار

زوار - اولاً همه بيك چشم عظمت و بزرگواری بنابنده محترمه نگاه می کنیم و فرمایشات ایشان را همیشه محترم میشماریم و مجلس هیچوقت بچشم حقارت باشان نگاه نمیکند و نباید ایشان گویا درست این لایحه را قرائت فرمودند . این لایحه بعنوان دادن قرض پیشنهاد به مجلس شده است و دولت تشخیص داده است که این عباس خان مستصل بوده است از نقطه نظر استیصال و بریشانی آمده است برای او يك پیشنهادی کرده است در صورتیکه دارائی او در دست او نبوده و در يك مدتی این را استهلاك خواهد کرد و قرض مشروعی است . دولت بیک نفر ابرائی قرض میدهد که دوباره آن را پس بگیرد . نمیدهد که مال خود او باشد . و اگر کنهائی هم برای او تصور بشود ملت نجیب و اصیل و بالاخره غفور ایران بدو گن همان خدای غفار هستند که از نقطه نظر غفارت اینکه پناه بایران آورده بید قلم عفو بگناهان او کشید و چون صفت غفاری و غفوری یکی از صفات ملت ایران است و قرض دادن هم چیز مشروعی است از این نظر گمان میکنم مخالف محترم هم این دو وجه مشروع را که عبارت از قرض دادن و غفارت است در نظر گرفته و مخالفت خودشان را مسترد دارند .

رئیس -- آقای افشار موافقت؟

افشار - بلی

رئیس -- آقای امینی

امینی - عرض کنم بنده اصولاً مخالف با دادن شهریه نیستم یعنی با شخصی که به مملکت خدمت کرده اند در مقابل خدمت آنها و انجام وظیفه بهیچوجه مخالف بدادن شهریه نیستم . این پولی که باین شخص داده میشود از دو حال خارج نیست یا واقعاً شهریه است در مقابل آن قتل و غارتها و شرارتهائی که در گردستن کرده است دولت دست مزد به او میدهد و حقیقتاً میخواهد بزار شرارت را در مملکت رواج دهد؟ بنده باین اصل جدا مخالفم . و اگر چنانچه دولت میخواهد این پول را به قرض بدهد . اگر این آده معتبر است خودش از اعتبار خودش قرض کند . با اعتبار خودش از هر چه که بخواهد قرض کند . دولت دیگر از هر جای دیگر که میخواهد قرض کند . دولت صرف نیست . اگر چنانچه اعتباری ندارد دولت این پول را به چه اعتبار میخواهد بدهد؟! در مقابل هیچ؟! بعد از شش سال یا هشت سال که در این لایحه نوشته شده از کجایی این آده خواهد گرفت؟ آیا دولت تأمین میتواند از این شخص بگیرد! نمیتواند؟ اگر میتواند بنده معتقدم که این را مراجعه کند بيك صرف خانه یا بيك نجر نخانه دیگری اگر تأمین نمی تواند بگیرد چرا می دهد؟

رئیس -- آقای افشار

افشار - بنظر بنده این قرض که باین شخص داده میشود از نقطه نظر این نیست که این کارهائی را که میگویند معروف است کرده است برای تشویق او است بلکه آقایان محترم اگر سابقه این شخص را در نظر بگیرند در ابتدا آزادی این شخص خدماتی بین مملکت کرده است

امینی - جز آده کسی چه خدماتی کرده؟

افشار - در موقعی که مملکت ما از اطراف محاصره شده بود و بکعبه افراد آزاد میخواه در اطراف این مملکت شروع بيك اقداماتی که مفید برای مملکت بوده است کرد . اند و بر علیه معاندین مملکت خدمت کرده اند این شخص هم در همان موقع که برای بعضی ها خطرناک بود در

همین فرونت دعوا کرده است و اگر مجلس شورای ملی هم این قضیه را تصویب میکند از نقطه نظر خدماتی است که ایشان در این قسمت از کار ها که مفید بحال مملکت بوده است کرده اند و اگر بيك جنایتهائی هم کرده است وظیفه دولت بوده است که تشخیص جنایت را بدهد و او را مجزات کند

رئیس - آقای عمادی

عمادی - اینکه آقای افشار فرمودند خدمت کرده عرض میکنم شرارتهائی که از این شخص صادر شده بر همه آقایان مکتوف است و بحال از شرارت هم که صرف نظر بکنیم اساساً بنده بکلی از دادن پول دولت بلاذمه مخالفم . اگر نقطه نظر فقر و استیصال است فقیر و مستأصل در مملکت خیلی زیاد است و اغلب هم از محترمین هستند و مستحق واقعی میباشند و از هر طبقه مات در این مملکت هست و اگر از نقطه نظر شخصی است چه نظر شخصی است؟ آنها هم با آن سابقه بدی که دارد و بنده با کلیه شهریه ها مخالفم خصوصاً این شخص .

وزیر مالیه - يك توضیح مختصری بنده میخواهم بدهم

اگر چه از جریان امر بنده مسبوق نیستم و اطلاع کاملی ندارم و آقایان بیکه در کمیسیون بودجه هستند بهتر میتوانند توضیح بدهند ولی بسکی دو نکته در ضمن اظهارات آقایان گفته شد که چون مربوط بکلیات است البته بدون يك توضیحی نباید بماند: یکی از آقایان اظهار کردند که این قبیل لایحه و پیشنهاد از طرف دولت ترویج شرارت است البته آقایان تصدیق دارند که قوه مجریه و دولتی که مسئول امنیت مملکت است ترویج شرارت نمیکند و اصلاً این اظهار صورت منطقی با وظایفی که يك اشخاصی بآن مقید هستند تطبیق نمیکند .

عراقی - پول دادن بشروع ترویج شرارت است

وزیر مالیه - یکی از آقایان اظهار کردند که قضیه

فقر و استیصال را اگر دولت در نظر دارد فقیر و مستأصل

زیاد است. بنده تصور میکنم در این مورد نه نقطه نظر دولت پول دادن بشورور بوده است و نه پول دادن بفقیر و مستأصل از حیث فقر و استیصال که در این مملکت زیاد است و اغلیبیت دارد و متأسفانه رفته رفته هم زیاد تر میشود ولی همانطور که عرض کردم چون پیشنهاد کننده لایحه خودم نبوده ام اطلاع زیادی ندارم و نمیتوانم جزئیات را بعرض آقایان برسانم ولیکن نظائر و مواردی دارد و اطلاعاتی هم بطور کلی بنده دارم. اتفاق می افتد که يك اشخاصی در يك مواردی تصیریاتی میکنند و اینها طرف قهر دولت واقع میشوند و گرفتار میشوند و در ضمن دارائی، املاک، اعتبارات، خانه آنها و هر چه داشته اند در تصرف مأمورین دولت می آید و مدتی طول میکشد تا تعیین تکلیف آنها بشود و البته اگر تعیین تکلیف بغوریت میشد به مثلاً در مقابل يك تصیریاتی محکوم بيك مجازاتهای می شدند و آن مجازاتها مطابق قوانین مملکتی مجرا میشد تکلیف معلوم میشد و این اشکالات رفع میشد ولی وقتی که يك مدتی طول میکشد دولت می بیند از يكطرف هنوز کار قطع نشده و از طرف دیگر اگر دارائی هست در تصرف او نیست و فایده نمیبرد و يك اشخاصی را می بیند مستأصل و بی چیزند و میخواهد يك کمکی بآنها بکند اسم آن را قرض میگذاورد و عنوانش را اینطور قرار میدهد برای اینکه بعد ها در مقابل املاک حساب نکنند و حالا بنده این اظهاراتی را که میکنم نه برای این است که آقایان بدانند بنده علاقه نامر و نامی دارم که این لایحه تصویب شود خیر. فرضاً آقایان هم تصویب فرمایند و فرمایند ولی بنده این را عرض میکنم که بایستی آقایان این قسمت را در نظر بگیرند که اگر يك همچو پیشنهادی یا يك نظهری میشود این صرف از روی هوی و هوس یا ترویج شرارت نیست این يك مقدمات و منطقی دارد و باید فکر کلی در اطراف این قضایا کرد و این را هم يك راههایی خودمان در نظر گرفته ایم و پیشنهاداتی هم در نظر گرفته ایم که تقدیم کنیم تا تکلیف نظایر این

قسمت ها قطع و معلوم شود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقایان کازرونی و حاج آقا رضا رفیع پیشنهاد

کرده اند از دستور خارج شود

مدرس - بنده مخالفم

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده مخالفم توضیح بدهند تا جواب بدهم

رئیس - آقای رفیع

حاج آقا رضا (رفیع) - عرض کنم مسئله باید معین

شود يك سردار رشیدی بنام شرارت يك حرفهائی در باده او میگوبند بنده گمان نمیکم باین حرفهائی که آقایان میزنید هیچ و کبلی رأی بدهد که دو تومان باو داده شود. جمعی از آقایان که در کمیسیون بود چه این را تصویب فرموده اند و بعضی کارها و خدمات او را دیده اند. چند نفر هم اینطور میفرمایند بنابراین لازم است مسئله را آن آقایانیکه میدانند به آن اشخاصی که نمیدانند حالی کنند بنده گمان میکنم دولت بنام استیصال این پیشنهاد را نکرده است بلکه يك نظر سیاسی داشته است که این پیشنهاد را مجلس داده است آنها بنام قرض حالا هم چرن موقع نیست بنده برای اینکه موقع باشد که این حرفها با آقایان عرض شود پیشنهاد کردم که از دستور خارج شود و عااند برای روز دیگر. اگر آقایان موافقت کردند مجدداً جزء دستور میشود و اگر نکردند که بالاخره خارج میشود و ازین میرود. خوبست آقایان موافقت فرمایند و از دستور خارج شود

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده تصور میکنم فرمایشاتی که آقای رفیع فرمودند برای يك لایحه خوبست که بعضی ها مردد باشند که آیا این لایحه را باید تصویب کرد یا نه؟ و آنوقت در خارج مجلس با هم صحبت کنند و آنهایکه عقیده بتصویبش دارند آنهائی را که عقیده ندارند متقاعد کنند ولی سردار رشید

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده تصور میکنم فرمایشاتی که آقای رفیع فرمودند برای يك لایحه خوبست که بعضی ها مردد باشند که آیا این لایحه را باید تصویب کرد یا نه؟ و آنوقت در خارج مجلس با هم صحبت کنند و آنهایکه عقیده بتصویبش دارند آنهائی را که عقیده ندارند متقاعد کنند ولی سردار رشید

را بنده تصور میکنم بکنفر نیست که نداند چه کرده است. گویا فراموش کرده اند در موقعی که سردار رشید با سالار الدوله آمد بعراق و آن خرابیهائی که بانجا رسید بنده که زخمش را خورده ام و خرابیهائی که خراب شده دیده ام میدانم عرض میکنم که اگر خدمت کرده نمیدانم چه وقت بوده ولی بعد بقدری صدمه برده زده که خدمات اولیه را بکلی شست. بنده حالا میخواهم منکر خدمات اولیه اش بشوم ولی بقدری صدمه برده زده که خدمات اولیه او بکلی زین رفته. سردار رشید يك آدمی نیست که ما بتوانیم تصویب کنیم پولی به او داده شود این است که بنده عرض میکنم الان که لایحه مطرح است کاملاً مذاکره شود و تکلیفش معلوم شود آقایانیکه تصور میکنند خدمت کرده است رأی میدهند و آنهائی که ضجه و ناله آن زها و بیچاره ها را شنیده اند رأی میدهند.

جمعی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - رأی میگیریم بخروج از دستور آقایانیکه

تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

آقا سید یعقوب - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم.

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - بنده بطور استرحام تقاضا میکنم مجلس مقدس بقدر پیسیج دقیقه (اگر از موضوع هم تصور میکنند خارج شود) اجازه بدهند که من بروم يك توضیحی بدهم....

رئیس - راجع بعدم کفایت مذاکرات بفرمائید

آقا سید یعقوب - راجع بعدم کفایت مذاکرات عرض میکنم. يك شرحی آقای حاج آقا اسمعیل فرمودند و يك بیاناتی هم آقای رفیع فرمودند بنده همچو تصور

میکم که بر توده و اکثریت مجلس کشف حقیقت نشده است بنده استدعا میکنم برای کشف حقیقت اجازه بدهند اشخاصی که اطلاع دارند آن اطلاعات را بگویند بعد هم اکثریت هست ممکن است رأی ندهند ولی بگذارند این حقیق گفته شود بنده عرض میکنم بنده يك اطلاعاتی دارم آقای نظام مدنی و آقای مدرس هم يك اطلاعاتی دارند این اطلاعات گفته شود بعد هم بر رأی دست شد. است از این جهت است که بنده عرض میکنم برای اینکه این مسئله کشف بشود اجازه بدهند بقدری که دو نفر دیگر حرف بزنند يك توضیحی بدهند و آن توضیح را استماع کنید بعد رأی بدهید

رئیس - رأی گرفته میشود کفایت مذاکرات آقایانیکه

تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد

بکنفر از نمایندگان - آقای مدرس فرمایشی دارند بفرمایند

رئیس - آقای مدرس درجه دوازدهم واقع شده اند

باسائی - مقدم باشند

دشتی - خبر هرکس بنوبه خودش حرف بزند.

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده مخالفم موقعش عرض میکنم

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - بنده موافقم

آقا سید یعقوب - بنده هم اجازه خواسته ام آقایان منشیها. آنجا هستید خوابید؟

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - بنده مخالفم

رئیس - آقای دشتی

دشتی - مخالفم

رئیس - آقای نگهبان

نگهبان - بنده مخالفم

رئیس - آقای عمادی

عمادی - بنده هم مخالفم

رئیس - آقای مفتی

مفتی - بنده موافقم

رئیس - بفرمائید

مفتی - موافقت بنده فقط راجع است باسترحام از آقایان حالا بنده نمی خواهم از سردار رشید باعباسخان کردستان تبرئه بزرگیه کرده باشم منتهی باید آقایان درست ملتفت شوند که اگر سردار رشید تقصیری داشته است فقط تقصیرات و عبارات بوده از طرفیت هائی که با یاغیان کردستان یا حکومت‌های کردستان داشته است و هیچوقت بر علیه حکومت ملی قیام و اقدامی نکرده است و هیچوقت در سیاست خارجه هم منصوب بتقصیر و قصوری نشده است

بعضی از نمایندگان - صحیح است

سردار رشید يك کسی بوده است که خیلی متنفذ و مقتدر بوده و همیشه دارای سه هزار سوار و پیاده بوده و همیشه طرف توجه خارجه ها بوده و آنها خواسته اند او را آت کنند برای پیشرفت مقاصد خودشان و هیچ تاریخی نشان نمیدهد و نمیتوانند نسبت بدهند به سردار رشید که بابکی از همسایه های خارجه یا آن اشخاصیکه طمع بچاک کردستان داشته اند بامقصود آنها هیچ قدمی برداشته شد.

سردار رشید فقط ایرانی و ایرانی خواه بوده است و بنده حالا عرض نمیکنم که سردار رشید تقصیر نکرده ولی تقصیرات او يك تقصیرات داخلی بوده است آنها منحصر بچاک کردستان و ناشی از طرفیت‌های محلی بوده است که بااعیان و حکام وقت داشته است آنها به تخریبات اهل محل بوده است که سردار رشید در نظر آقایان و اهل مرکز

این طور جلوه کرده است در صورتیکه اگر بسابقه سردار رشید درست نگاه بکنند در کابینه خود آقای ونوق الدوله که شریف الدوله بنی آدم حاکم کردستان بودند هر خدمتی که شریف الدوله کرده و اسباب ترقی شریف الدوله شده و مورد توجه رئیس الوزراء آن عصر شده تمام آن خدمات بدست سردار رشید پیشرفت کرده است و استیصال گلباغی و مندی به قوت سردار رشید بوده است.

سردار رشید هیچ تقصیری نکرده است فقط با بعضی از اعیان کردستان و بالاخره با بعضی از حکام محل طرف بوده است. نه بر علیه حکومت ملی قیام کرده است و نه تقصیرات خارجی داشته است بعلاوه این آدم فرضاً که مقصر است ولی آمده است در مرکز و دو سال است در حبس است و حالا اعلیحضرت اقدس بهلوی و دولت که البته علاقه مند به مملکت هستند و اطلاعات ایشان بیشتر از اطلاعات اکثر نمایندگان است سردار رشید را عفو کرده اند بشرط اینکه در مرکز بماند و برنگردد بمحل خود. خوب این آدم لابد يك معاشی برای زندگانی خود میخواهد. این آدم از خانواده نجیبی است و حالا دارد در این شهر گدائی میکند. بنده استرحام و استدعا میکنم از آقایان که با آن چشمی که سردار رشید را نگاه کرده اید (چون بنده میتوانم عرض کنم که این از روی اشتباه بوده است) حالا با آن چشم نگاه نکنید و بسردار رشید ترحم بفرمائید و این مبلغ جزئی را که بعنوان قرض پیشنهاد شده است تصویب بفرمائید همین است عرض و استدعای بنده و دیگر بیش از این عرض نمیکنم.

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم ملتی که با اصول عفو و اغماش و مسامله زندگانی کنند سر نوشتش مرگ است. عقیده بنده این است. آقا میگویند سردار رشید بر خلاف حکومت ملی قیام نکرده!! بنده عرض میکنم از طغانات سالار الدوله بوده است. بتصدیق آقایان عراقی ها روزگار اهالی صفحه غرب را سیاه کرده. هزارها مادر را بی بچه و بچه را بی

بدر کرده است. دولت عاطفه دارد؟ به بچه های مادر مرده پول بدهد! آقا چطور میفرمائید بر علیه حکومت ملی قیام نکرده؟ سالار الدوله نکرد؟! سردار رشید پنججاه در عراق حکومت خودسرانه نکرده است...

آقای سید یعقوب - این نیست

روحی - همان است. این همان عباس خان کرد است که تمام صفحات غرب را بروزگار سیاه نشانده اگر غیر از او است بنده هم رای میدهم خیر این همان عباسخان کرد است. که تمام صفحات غرب را آتش زده است... آقا سید یعقوب - کی آقا.

روحی - اجازه بدهید عرض میکنم. اموال این شخص صادره شده است. و حالا دولت عاطفه کرده و این شخص را تبرئه نموده است در صورتیکه محکمه باید تبرئه کند يك کسی را نه دولت در مملکت مشروطه دولت حق تبرئه کردن ندارد و این از وظائف محکمه است. محکمه باید او را محاکمه کند اگر کاری نکرده است باید تبرئه اش کند ولی اگر مان مرده را عبرت کرده است باید او را دارش بزنند. بنده معتقدم که این قبیل طبقات باید از بین بروند ولو هر چه باشد. ترحم یعنی چه! این قبیل موارد ترحم ندارد. ملتی که می خواهد ترحم بکنند از بین میروند. باید مشت زد توی دهن طاغی. و خادم را هم باید تشویق کرد. عاطفه هم برای يك مملکتی فائده ندارد در مملکت ما این همه فقیر بهلوی سگ می خوانند و آقایان يك دارالایتام برای این بدبخت ها باز نمیکند و این همه گرسنه اند و میمیرند. این هم اگر گرسنه است برود بمیرد. البته از آقایان استدعا میکنم این نوع عواطف را بخرج ندهند. و آقای مفتی هم این اندازه متأسف نباشند برای اینکه يك نفر شریک و یاغی حقش تسلیم کردن بمرگ است.

رئیس - آقای دکتر طاهری نوبت خودشان را

بآقای مدرس واگذار کرده اند.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

حاج آقا رضا رفیع - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم رئیس - بفرمائید.

حاج آقا رضا (رفیع) - همان طور که آقای آقا سید یعقوب اظهار کردند لازم است آقای آقا سید یعقوب یا آقای مدرس اطلاعات خودشان را در مجلس اظهار فرمایند و خوبست آقایان هم برای روشن شدن مطلب این اجازه را بدهند که یکی از آقایان توضیحات کافی در این باب اظهار دارند. و بعد رای گرفته شود.

رئیس - مانعی ندارد؟

بعضی از نمایندگان - خیر

رئیس - آقای مدرس

مدرس - مطالب جزئی هیچوقت...

(در اینموقع آقای عمادی برای خروج از مجلس از صندلی خود حرکت نمودند)

مدرس - (خطاب با آقای عمادی) آقا خواهش دارم بفرمائید. در مطالب جزئی هیچ اقتضا ندارد که بنده مصدع شوم ولیکن بعضی جزئیات است که کم کم کلی میشود - دولت يك پیشنهادی کرده است که يك وجهی به سردار رشید کردستانی قرض بدهند. بنده عقیده ام این است که اصلاً دولت قرضی بدهد بدخود است و باید مفتی خرجش را بدهد. يك مرتبه وارد در تاریخ عباسخان میشویم که این چه جور آدمی است؟ يك کردستانی، يك خان کردستانی است. خانهای ابلات ما همه غارتگرند و هر وقت يك دسترسی پیدا کنند همسایگانشان بمجاور نشینان تعدی میکنند و از آنها غارت میکنند آن خان هم از او غارت میکند. این مسئله محل خلاف نیست که بعضی تصدیق کنند و بعضی تصدیق نکنند. این يك مسئله است ولی يك مسئله دیگر این است که این شخص خدماتش در نزد ملت چه بوده است؟ هر وقت که بنده قوه داشتم تابع من بود و بملت هم خدمت میکرد. هیچوقت هم رفیق خارجه نشد. اما در مسئله سالار الدوله

که میفرمایند طرفدار سالار الدوله بوده. لازم است عرض کنم که خیلی از طرفداران سالار الدوله الان در همین مجلس هستند و اگر میخواهید بنده معرفی کنم و بگویم که همراه سالار الدوله بودند - بنده هم اگر در کردستان یا لرستان بوده و سالار الدوله می آمد به در می رفتم یا رفیق او می شده. اگر می خواهید بنده این اشخاصی که همراه سالار الدوله بوده اند معرفی کنم. بعضیها شن لان در همین مجلس تشریف دارند. اما مسئله را که باید آقای وزیر بگویند و میگویند اینست که چرا این آدم را اینجا نگاه داشته اند و چرا بجوان رود می رود که سر ملک و خاندانش باشد. و خلاصه چرا این تحفه را در طهران نگاه داشته اند و چرا شب و روز بالای سرش مفتش است. این را باید فهمید. من اگر دولت بوده او را میفرستادم بجوان رود و این به نفع ماف بود و بیش از این فعلاً چیزی عرض نمیکنم.

لیکن امروز که دولت يك نفر را بجهت صلاح اینجا نگاه داشته و او را باز داشته از اینکه سرخانه و ملکش برود یا باید او را بکشد و یا باید خرجی باو بدهد. از این دو حال خارج نیست. اگر مقصر است باید او را بکشد و الا باید باو خرجی بدهد بنده عقیده ام این است که دولت باید باین شخص خرجی بدهد و بقرض دادن معتقد نیستم و معتقدم که دولت باید مخارجش را مجاناً بدهد نه اینکه باو قرض بدهد. شما میفرمائید قرض هم باو ندهند یعنی بکشندش! - یا باید او را بکشند یا باید رهایش کنند تا برود سرخانه و زندگانش و حالا که دولت صلاح نمیداند او را رها کند و میخواهند نگاهش دارند باید مخارجش را بدهد و چاره نیست جز اینکه یا او را بکشند و یا مخارجش را بدهند آقایان خوبست راه حل را بفرمایند داخل ماهیات و خوب و بدی و زندگانی اشخاص شدن فائده ندارد. دولت خیلی احتیاط کرده که میگوید این پول را بعنوان قرض باو میدهم و وقتی رفت سر ملکش و عایدات پیدا کرد از عایداتش این وجه را مسترد میدارم بنده عقیده ام این است که نگذارید در این مسئله زیاد

تر از این صحبت شود. يك عنوان قرضي دولت پیشنهاد کرده است خوب است آقایان همین را تصویب کنند و رأی بدهند تا این آدم گذران کند و بعد هر وقت دولت صلاح دید او را رها کند.

جمعی از نمایندگان - صحیح است.

رئیس - آقای کازرونی پیشنهاد کرده اند بنده برای

جلسه بعد. آقای کازرونی

کازرونی - بنده می بینم این عقاید مثبت و منفی که در اینجا اظهار میشود غالباً از روی احساسات است و از روی دقت و مطالعه نیست. از طرف دیگر ملاحظه میکنم که دولت راستی راستی از روی زحم و اتفاق با تصدق این لایحه را نیآورده بلکه مبتنی بر يك مصلحت دانسته و آورده است. و عاشق این شخص نیست و مصلحت راجع به ملک است نه راجع به شخص ایشان و چون این طور است بنده پیشنهاد کردم بنده برای جلسه دیگر تا آقایان در خارج آزادانه تر و بهتر در این مسئله دقیق شوند و اگر دیدند واقعا این کار از روی مصلحت است که تصدیق کنند و رأی بدهند و اگر هم دیدند از روی مصلحت نیست که اصلاً جزو دستور نگذارند تا از بین برود در این صورت هم از حیثیت دولتی که طرف اعتماد آقایان است ملحوظ شده و هم لایحه از میان رفته باشد و ضرری هم بکسی وارد نمیشود.

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای کازرونی

آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(معدودی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای اعتبار

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم از اعتبار دولت ماهی صد تومان پرداخته شود.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - به عقیده بنده مدافعه از سردار رشید حقیقتاً کار مشکلی است. زیرا در ضمن بیانات خود آقای مدرس هم تصدیق فرمودند که این آدم يك کار هائی داشتند و يك غارت هائی کرده بهر حال تصویب کردن مجلس يك حقوقی را برای سردار رشید شاید حسن اثری نداشته باشد ولی از طرف دیگر عمالطور که بعضی از آقایان فرمودند شاید يك مقتضیت و مصلحتی در کار باشد که دولت مقتضی بداند سردار رشید را در این جا نگاهدارد و يك مخارجی باو بدهد - در این صورت بنده راه حلی که بنظر مبرسد این است که دولت از اعتباری که خودش دارد (اعتبار غیر مترقبه) همیشه از آن يك تصویب نامه هائی صادر میکند و غالباً هم غیر لازمه است در این مورد هم خوب است ماهی صد تومان از آن اعتبار بموجب تصویب نامه خود دولت باین شخص بدهد که هم مقصود عمل آمده باشد و هم این صحبت ها از بین رفته باشد.

وزیر مالیه - لازم است بنده قبلاً در مقابل اظهاری که آقای مدرس فرمودند وزیر يك مسئله را باید بگویند و نمیگویند خدمتشان جواب عرض کنم که بنده در وهله اول عرض کردم که چون پیشنهاد کنند این لایحه بنده نبوده از این جهت از مقدمات و سوابق این امر اطلاع کافی ندارم تا خدمت آقایان عرض کنم ولی البته صلاح و عدم صلاح نگاه داشتن يك کسی مثل سردار رشید سابق در طهران و یا فرستادن او به جوان رود که آقای مدرس صلاح میدانند این يك قضیه نیست که دولت از روی عدم تحقیق و مطالعه تصمیمی گرفته باشد و بنده ولو اینکه از سوابق این امر اطلاعی ندارم عرض میکنم که قطعاً با ترتیبات و وضعیات سرحدی و نظامی که در کار است اگر دولت به سردار رشید اجازه عودت به جوان رود را نداده است صلاح در همین بوده است

و اما راجع باظهار آقای اعتبار در اینجا بنده يك

مسئله قانونی را تذکر میدهم و آن این است که قانون بودجه دولتی از پرداخت حقوق باشخص بصورت شهریه ممنوع کرده است و اعتبار دولت برای شهریه و قرض دادن نیست. پول دادن سردار رشید هم که غیر از این دو عنوان عنوان دیگری نمیتواند داشته باشد اعتبار برای يك مخارج غیر مترقبه است که اگر پیش بیاید و دولت صلاح بداند بدهد و حالا شاید صلاح نباشد که یکمترقبه باشد تومان یا فلان مبلغ باین شخص پول داده شود و خواسته اند بنده اجازه معاشش مستمراً باو پول بدهند نه یکدفعه و اگر نخواهید این قید را ذکر کنید از برای اعتبار دولت کار مشکلی خواهد بود. ولی اگر آقایان میل دارند به راجع بحال و طرز پرداخت این وجه باین دقتی بشود بنده هم مخالفتی ندارم و ممکن است بنده بهیئت دولت مذاکره بکنم و تحقیقات کاملتری بعمل بیاید تا يك طریق بهتری برای این امر در نظر گرفته شود

رئیس - بنده نمیتوانم آید میشود همچو پیشنهادی

رأی گرفت

اعتبار - خبر بنده هم میخواهم رأی بگیرم.

رئیس - پیشنهادی آقای احتشامزاده رسیده است

در همین زمینه و همین حال را دارد.

وزیر مالیه - اگر مخالف مقررات نظامنامه نیست و بنده میتوانم تقاضای کنم که مذاکرات در اطراف این موضوع بماند برای بعد در هر حال بنده مضایقه ندارم که چنین تقاضائی بکنم.

رئیس - پیشنهاد آقای احتشامزاده

(باین مضمون قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که از محل بودجه نظمیه روزی سه قران مخارج سردار رشید پرداخته شود.

رئیس - آقای احتشامزاده

احتشامزاده - عرض میکنم بموجب اطلاعاتی که هم

آقایان نمایندگان دارند بنده نمیخواهم حالا عرض کنم

قانون

اصلاح ماده دوم قانون اعتبار مرمت و خرید اثاثیه و تعمیرات ابنیه معارف

مصوب ۲۲ فروردین ماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده دوم - مجلس شورای ملی بوزارتخانه اجازه میدهد که مبلغ بیست و پنج هزار تومان برای مرمت و تهیه اثاثیه و تعمیرات ابنیه معارف و مدارس مطابق صورتنی که ضمیمه لایحه است در وجه وزارت معارف پرداخت نماید. این مبلغ بجمع کل بودجه جاری ۱۳۰۵ که بر طبق بودجه ۱۳۰۴ تصویب شده اضافه میشود. ماده دوم قانون مصوب ۲۳ بهمن ماه ۱۳۰۵ راجع به موضوع از درجه اعتبار ساقط است. قانون اصلاح ماده دوم قانون اعتبار مرمت و خرید اثاثیه و تعمیرات ابنیه معارف در جلسه بیست و دوم فروردین ماه یک هزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

حسین پیرنیا: رئیس مجلس شورای ملی

قانون

بودجه اضافی سنه ۱۳۰۵ صحیه کل مملکتی

مصوب ۲۲ فروردین ۱۳۰۶ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است بودجه اضافی ۱۳۰۵ اداره صحیه و استعماریات را که مبلغ آن بالغ بر هشت هزار و شصت و هفتاد و یک تومان میباشد بر طبق صورت ضمیمه پرداخت نماید این قانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و دوم فروردین ماه یک هزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

حسین پیرنیا: رئیس مجلس شورای ملی

زود تشکیل شود مقصود این بود که از این طرف هم زود ختم شود. مجلس دو ساعت بیشتر کار نکرده است از این جهت بنده باین پیشنهاد مخالفم.

رئیس - آقای حائری زاده پیشنهاد ختم جلسه را کرده اند - آقای حائری زاده

حائری زاده - بنده این پیشنهاد خودم را در موقعی که اختلاف نظر در آن لایحه قبل پیش آمده بود عرض کرده و مقصودم این بود که بآن مذاکرات خاتمه داده شود و در خارج يك وقت و مطالعه بیشتری بشود ولی حالا استرداد میکنم زیرا آن موضوع از دستور خارج شده است.

رئیس - آقای کارزونی پیشنهاد ختم جلسه کرده اند. بفرمائید.

کارزونی - عرض می کنم بعضی اوقات هست که بعد از قسمت عدمی استفاده کنیم و حالا چنین قضا دردد که مجلس ختم شود و مجلس از ختم جلسه استفاده میکند.

رئیس - رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای کارزونی آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند. (عده کثیری قیام کردند)

رئیس - تصویب شد. جلسه آتیه روز پنجشنبه چهار ساعت قبل از ظهر. دستور اولاً لایحه که بنا بود الان بخوانیم راجع به کارخانه شیندر کرزو. ثانیاً کفترات دونفر برای مطبوعه مجلس...

حاج آقارضا رفیع - انتخاب کمیسیون ها

رئیس - ثالثاً لایحه راجع به عباسخان کردستانی. و قسمت بعد انتخاب کمیسیون ها.

(مجلس يك ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

و همه اهالی بموجب مندرجات جرائد میدانند و مستحضرد و بر همه واضح است که این شخص یکمفر یاغی است و حالا که دولت مقتضی دانسته ست او را بیاورد طهران در واقع این يك نفر محبوس است مثل سایر محبوسین و هیچ علت ندارد که برای يك نفر شروع یاغی سابقه بدی بگذاریم و شهریه تصویب کنیم. بنده معتقدم که این آدم يك نفر محبوس است مثل سایر محبوسین باید اعاده کند. نظمی که يك پولی به محبوسین میدهد از این جهت بنده پیشنهاد کردم که از محل بودجه نظمی و اعتباری که اداره نظمی برای مخارج محبوسین دارد روزی سه قران هم برای اعاده باین شخص بدهد.

مخبر - بنده تقاضا میکنم همین پیشنهاد آقای اختتام زاده با لایحه ارجاع به کمیسیون شود تا در آنجا يك تحقیقات کامل تری بشود.

رئیس - ارجاع میشود به کمیسیون. خبر کمیسیون بودجه راجع به کارخانه شیندر کرزو.

کارزونی - بنده پیشنهاد ختم جلسه میکنم. رئیس - نداده اید.

شیروانی - مجلس کاری نکرده است.

رئیس - آقای حائری زاده پیشنهاد کرده اند جلسه ختم شود مخالفی دارد یا خیر؟

شیروانی - بنده مخالفم. اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

شیروانی - عرض میکنم مجلس از صبح تا حالا جز آن لایحه اضافه صحیه که اسمش را می توان کار گذاشت کار دیگری انجام نداده و هنوز این قدرها هم از وقت نگذشته. اینکه ما پیشنهاد کردیم جلسه

ملاحظات	مبلغ د قران	مدت	شرح	ردیف
			قسمت اول صحیبه	
	۴۳۰	چهار ماهه	بقیه حقوق رئیس صحیبه	۱
	۸۰۰	»	شوفر	۲
	۱۴۴۰	»	پیشخدمت‌های صحیبه ۳ نفر	۳
	۱۶۰۰	»	سرایندهای عمودت سرخه حصار سه نفر	۴
	۴۰۰۰	»	ضییب مریشخانه وزیری	۵
	۱۲۴۰	سه ماهه	یکنفر منشی	۶
	۹۶۰	»	ثبات پرسنل	۷
	۱۹۲۰	چهار ماهه	تفاوت حقوق رئیس مریشخانه نسوان	۸
	۳۰۰۰	»	» » معاون مریشخانه دولتی	۹
	۳۰۰۰	»	» رئیس جراحی مریشخانه دولتی	۱۰
	۵۲۰	»	» کفالی	۱۱
	۱۸۰	سه ماهه	شاگرد باغبان	۱۲
	۴۰۰۰		مخارج روشنائی	۱۳
	۴۸۸۰		مابوس	۱۴
	۸۸۰۰		سوخت	۱۵
	۶۰۰۰		پست و تلگراف	۱۶
	۹۰۰۰		خرید اثاثیه	۱۷
	۹۹۰		بدهی به مطبعه فاروس	۱۸
	۷۰۰۰	چهار ماهه	حقوق چهارماهه رئیس قسمت جراحی مریشخانه وزیری ماهی ۱۷۵ تومان	۱۹
	۵۲۰	»	تفاوت حقوق چهارماهه رئیس محاسبات صحیبه ماهی ۱۳ تومان	۲۰
	۲۲۰	»	» » ادویه مخدره ماهی ۸ تومان	۲۱
	۸۰۰	»	حقوق چهار ماهه دوا ساز مریشخانه وزیری ماهی ۲۰ تومان	
	۶۵۰۵۰		جمع قسمت اول	
			قسمت دوم مؤسسه پاستور	
	۷۵۰۰	سه ماهه	حقوق سه ماهه آخر سال کفیل مؤسسه پاستور	۱
	۱۲۰۰	»	حقوق متخصص میکروب شناسی	۲
	۳۶۰	»	مهر	۳
	۱۲۰۰		اعتبار اضافی جهة خرید شیشه آلات و لوازم فنی شیمیائی	۴
			اعتبار اضافی جهة خرید حیوانات بزرگ و کوچک و علیق آنها	۵
	۱۰۰۰۰		اعتبار برای خرید کتب و ابونمان مجلات	۶
	۶۰۰		» » تعمیرات و کل کاری باغ	۷
	۲۱۶۶۰		جمع قسمت دوم	
	۶۵۰۵۰		جمع قسمت اول	
	۸۶۷۱۰		جمع کل اضافات اداره صحیبه و مؤسسه پاستور	